

למידה מרחוק 2020

מענה מיידית עם מבט לעתיד

אגף א לפיתוח פדגוגי

יולי 2020

מבוא

בעשור האחרון, מורים רבים בישראל עברו תהליכי פיתוח מקצועי כלומדים מרחוק בקורסים של למידה מרחוק מלאה (FULLY ONLINE) שהובילה המזכירות הפדגוגית.

הם התנסו בהוראה מרחוק בשיגרה ובחירום וצברו ניסיון רב בתחום. מורים אלה דיווחו על יכולת גבוהה במעבר מלמידה פנים אל פנים ללמידה מרחוק.

החודשים האחרונים מעמתים אותנו עם מציאות מורכבת שמאלצת מורים לחשוב ולתכנן מחדש את תהליכי הלמידה בבית הספר ומחוצה לו.

אנו מציעים תהליכי פיתוח מקצועי במאות קורסים על מנת שכל המורים במדינת ישראל יתנסו כלומדים בלמידה מרחוק ויחוו את חווית הלמידה בדרך זו על מנת שיוכלו ללמד מרחוק את תלמידיהם באופן מיטבי.

פיתוח מקצועי תשפ"א

• כל הקורסים המקוונים הקיימים (למעלה מ-400 קורסים) של המזכירות הפדגוגית נותנים מענה להתנסות בלמידה מרחוק (FULLY ONLINE).

• לכל הקורסים, הקיימים ולא לה שבפיתוח, **תתווסף יחידה ייחודית בסיסית על עקרונות הלמידה מרחוק (פירוט בהמשך).**

• בתהליך פיתוח נמצאים **30 קורסים שעוסקים בלמידה מיטבית מרחוק.** הם מבוססים על קורס גנרי ומותאמים ל-30 תחומי דעת במודל "איחוד מול ייחוד" (פירוט בהמשך).

• **בתחילת אוגוסט ייפתחו:**

א. קורסים קיימים הממוקדים בפרקטיקות של למידה מרחוק, שיכללו גם את היחידה הבסיסית.

ב. 82 קורסים קצרים במודל מיקרוקרדיטציה המקנים כישורים בהוראת תחומי דעת בלמידה עצמית מרחוק

• שאר הקורסים הקיימים ואלה שבפיתוח, ייפתחו בפעימה שנייה (אוקטובר – נובמבר 2020).

יחידת למידה בסיסית תשולב בכל הקורסים של המזכירות הפדגוגית מבנה היחידה

- שאלון למיפוי הניסיון והידע של הלומדים מרחוק – לצמצום פערים ולבחירת נושאים מתוך היחידה
- למידה מרחוק מהי? – מושגים בסיסיים
- עקרונות מרכזיים של למידה מרחוק – היבטים יישומיים
- הכיתה כקהילה לומדת מרחוק
- עיצוב ההוראה והערכת הלמידה, כולל התנסות
- קטלוג ל-56 הרצאות קצרות ממוקדות בלמידה מרחוק

רשימת המסלולים ותחומי הדעת הממוקדים בלמידה מרחוק שייפתחו בתחילת אוגוסט ותשולב בהם יחידת הבסיס 2020 – פעימה 1

מסלול	עקרונות ומטרות	תחומי הדעת
פדגוגיה בעידן החדש	הכרות עם כלים דיגיטליים המעצימים את מיומנויות המאה ה-21. הערכת כלי דיגיטלי והתאמתו לתוכן ספציפי ולמיומנות לימודית.	אזרחות (א) גיאוגרפיה אדם וסביבה (א) מתמטיקה יסודי (א) כימיה (ג) ערבית למגזר היהודי -עולם הערבית והאסלאם (א + ב) ערבית לערבים (ב+ג) תנ"ך ממלכתי (א) ספרות ממלכתי דתי (א +ב)
שילוב סרטונים בהוראה	שילוב סרטונים בתהליכי למידה בהתאם לצרכי ההוראה - בכיתה ובלמידה מרחוק. שימוש בכלים דיגיטליים באופן מיטבי לאיתור, עיבוד ויצירת סרטונים בהוראה. שימוש בכלים בסיסיים לצילום ועריכה בסמארטפון, למטרות למידה וקשר אישי עם התלמידים. כלים להנחיית תלמידים ביצירת סרטונים כתוצר בתהליך הלמידה וככלי להערכה חלופית.	אנגלית אזרחות היסטוריה ממלכתי היסטוריה ממלכתי דתי עברית לערבים כימיה מדעי החברה ספרות ממלכתי תנ"ך ממלכתי

רשימת המסלולים ותחומי הדעת הממוקדים בלמידה מרחוק שיפתחו בתחילת אוגוסט 2020 – פעימה 1 (המשך)

תחומי הדעת	עקרונות ומטרות	מסלול
קולנוע ותקשורת	היכרות עם ההבדלים בין אוריינות מידע, אוריינות מדיה ואוריינות דיגיטלית. זיהוי מוקשים שעלולים להסתתר במדיה בה אנחנו משמשים בשיעור והתמודדות עימם. מתן כלים להעברת מדיה איכותית, אמינה וחסרת "מטרות נסתרות" לתלמידים ולפיתוח מיומנות זו גם אצל התלמידים.	אוריינות מדיה
מתמטיקה יסודי	היכרות עם סגנונות הוראה ולמידה שונים כדי לדעת מהם צורכי הלומדים ואיך לקדם את הישגיהם. התנסות בשיטות הוראה שונות הנותנות מענה לדיפרנציאליות של הלומדים.	הוראה דיפרנציאלית (מתמטיקה)
עברית לערבים	פיתוח יכולות ניתוח וביקורת מידע חזותי בסביבה עתירת טכנולוגיה. רכישת מיומנויות לשימוש בחומרים ויזואליים באמצעים שונים, ממקורות שונים לצרכים פדגוגיים. לימוד כלים וכללים לבניית אינפוגרפיקה – אוריינות חזותית	אוריינות חזותית
אזרחות עברית לערבים מדעים - ערבית לערבית ערבית לערבים	לימוד כלים דיגיטליים ושילובם בפיתוח תכנים מתוקשבים המטפחים מיומנויות מחשב ואוריינות מידע אצל התלמיד	הכיתה האינטרקטיבית במגזר הערבי

רשימת המסלולים ותחומי הדעת הממוקדים בלמידה מרחוק שייפתחו בתחילת אוגוסט ותשולב בהם יחידת הבסיס 2020 – פעימה 1

תחומי הדעת	עקרונות ומטרות	מסלול
ביולוגיה – וירוסים ביולוגיה – צומח ביולוגיה רבייה כימיה פיסיקה היסטוריה ממלכתי כלכלה פסיכולוגיה	קורסים מיועדים למורים שמלמדים קורס אקדמי מקוון של אוניברסיטאות מחקר בישראל. הקורסים נותנים מענה להוראה היברידית המשלבת עבודה פנים אל פנים עם למידה אסינכרונית	תיכון אקדמי מקוון
כימיה	מתאים למעבדת החקר בכימיה 5 יחידות לימוד לבגרות	ארגון תלקיט דיגיטלי

קצר ולעניין - מיקרו קרדיטציה

82 קורסים בלמידה עצמית מרחוק
מסלול קיץ (פעימה 1)

פעימה 2 -אוקטובר נובמבר

יפתחו כל הקורסים המקוונים שיכללו את יחידת הבסיס (כ-350 קורסים נוספים על אלה שנפתחו בפעימה הראשונה).

יפתחו 30 קורסים "למידה מיטבית מרחוק" המבוססים על קורס גנרי ומותאמים ל-30 תחומי דעת במודל "איחוד מול ייחוד"

תיפתח פעימה נוספת של 87 קורסים במודל מיקרוקורדיטציה

30 קורסים בלמידה מיטבית מרחוק – בפיתוח רציונל:

במסלול למידה זה נזמין את המורים לבחון את תפיסות היסוד שלהם, להגמיש אותן ולהתאים אותן למציאות משתנה, תוך כדי בחינה והערכה עצמית מתמדת

המסלול יהווה מודלינג ללמידה מעורבת, גמישה ודינמית, בשני חלקים :

1. החלק הראשון מובנה מראש - יתמקד בעקרונות שעומדים בבסיס הלמידה המעורבת
2. החלק השני דינמי ומודולרי - יותאם תוך כדי הקורס לכל קבוצת לומדים בהתאם לצרכים של תחום הדעת ושל המשתלמים.

מטרות

- "הכשרת הלבבות" ללמידה מעורבת

- הבנת הערך המוסף של למידה מעורבת
- פיתוח חוסן של למידה מעורבת

- שינוי תפיסה של המורים - אג'ילי וביקורתית.

- זיהוי נכון של צורך פדגוגי ו/או דידקטי שעולה מהמציאות החדשה, והתאמת מענה ספציפי לצורך.

- היכולת להעריך את הפתרון שגובש ולשפר אותו לסבב הבא.

העקרונות בבסיס המסלול

- למידה מעורבת וגמישה - היברידית ואג'ילית
- גמישות כערך
 - בחינת המציאות בכל רגע נתון
 - התאמה למציאות
 - היכולת לשנות סגנון הוראה באופן רציף
- הערכת עמיתים והערכה עצמית כעקרונות פדגוגיים מהותיים.
- התאמת התוכן ודרכי הלמידה / הוראה לתחומי הדעת השונים

מבנה הקורס

חלק ראשון - הבסיס

- שאלון מיפוי אישי שעוסק בתחושות ובהתנסויות קודמות.
- demo-day של למידה מעורבת -ההבטחה של הקורס
- יחידת מבוא -היכרות בסיסית וכלים ללמידה מרחוק
- 3 צירים מרכזיים :
 - הציר הטכנולוגי
 - הציר הפדגוגי
 - הציר החברתי-רגשי.
- הערכה בלמידה מעורבת :
 - תהליכי הערכה בלמידה מרחוק
 - הערכה של הלמידה מרחוק

חלק שני – 2-3 יחידות לבחירה

- בהחלטה משותפת של קבוצת הלומדים והמנחה
- כל יחידת תוכן תקבל ביטוי בקורסים בשני אופנים אפשריים:
 1. יחידה בהתאמה דיסציפלינרית
 2. יחידה בלמידה עצמית

מבנה הקורס

1. demo-day

2. מבססים יסודות תיאורטיים

3. מגדירים מודל להערכה

4. בוחרים מהנושאים הבאים

המקום של רשתות חברתיות
בלמידה

מוטיבציה ושימור
אפקטיביות של למידה
מרחוק לאורך זמן

מתן מענה לסוגי לומדים
שונים בלמידה מרחוק

התנעת תהליכים במצב של
אי-וודאות

הכלה רגשית של תלמידים
במציאות משתנה

שמירת קשר עם תלמידים
שלא מתפקדים בלמידה
מרחוק

מישחק בלמידה מרחוק

התמודדות עם קושי בהנעת
תלמידים ללמידה מרחוק

שימוש בטכנולוגיות ללמידה
חוייתית

מפגשי מורים סינכרוניים באוגוסט בתחומי הדעת- הצעה

היערכות והכנה לתשפ"א

המזכירות הפדגוגית

צרכים ומטרות

צרכים:

- ◆ ארגון וסדר במציאות של אי-ודאות
- ◆ הפחתת החרדה
- ◆ רשת תמיכה
- ◆ דגשים ויעדים
- ◆ אפשרות להיערכות מראש בזמן של פניות.

מטרות

- ◆ פתיחת שנה מתוך חשיבה פדגוגית והיערכות.
- ◆ פתיחת שנה מתוך נינוחות וביטחון
- ◆ פיתוח ועידוד קהילת המורים מיקצועית ולומדת.
- ◆ מורים ממוקדים בעיקר, מבחינים בין עיקר לתפל
- ◆ מורים עם "כלי עבודה" בסיסיים, שיודעים במה עוד הם רוצים להתמקצע.

מפגשי הערכות סינכרוניים בתחומי הדעת בהיבט פרופסיונאלי : במהלך אוגוסט שיסייעו למורים להיערך

הצעות למפגשים :

- ◆ תכנון הלמידה ותכונת הלימודים בשנת קורונה.
- ◆ מפת דרכים ללמידה מיטבית מרחוק , ולמידה נעורבת (היברידית (מושגי יסוד
- ◆ היכרות וחשיפה לסביבות למידה מקוונות ידידותיות למורה עבור תלמידיו.
- ◆ הכנת מצגות אפקטיביות ללמידה מרחוק.
- ◆ תכנון הערכה מרחוק.

חשיפה היכרות
והיערכות מקצועית
לקראת
שנת "קורונה"

מפגשי הערכות סינכרוניים בתחומי הדעת בהיבט פרופסיונאלי :
במהלך אוגוסט שיסייעו למורים להיערך.

- ◆ בחירת נושאים מרכזיים ועקרוניים בתכנית הלימודים.
- ◆ חלוקת כל נושא למדריך.
- ◆ בתאריכים שונים, יוזמנו המורים לחשיבה משותפת, שיתוף, ותחילה של בניית יחידות משותפות להוראה היברידית בהנחיית מדריכים מצוות ההדרכה.

**סיעור מוחות,
קהילת מורים
ולמידת עמיתים
בהנחיית מדריכים**

בהצלחה!